

**ทักษะการสื่อสาร ความคาดหวัง และการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง
จากการฟังรายการเนชั่น จูเนียร์ อินเทอร์เน็ตทีวี**

นางสาว จุฑาทิพย์ อัครวิเชียร

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์พัฒนการ ภาควิชาการประถมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-810-7

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 19292400

**NATION JUNIOR INTERACTIVE RADIO PROGRAMME :
LISTENERS' COMMUNICATION SKILLS ,
EXPECTATIONS AND BENEFITS**

Miss Jutatip Akrawichien

สถาบันวิทยบริการ

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication**

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic year 1999

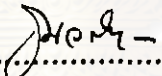
ISBN 974-334-810-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ทักษะการสื่อสาร ความคาดหวัง และการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง
จากการฟังรายการเนชั่น จูเนียร์ อินเทอร์เน็ต
โดย นางสาวจุฬาทิพย์ อัครวิเชียร
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.อัญชลี ลิขสุวรรณค์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขออนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณะบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวิทย์ บุญถิ๊บ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.อัญชลี ลิขสุวรรณค์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

จุฬาทิพย์ อัครวิเชียร : ทักษะการสื่อสาร ความคาดหวัง และการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง
จากการฟังรายการเนชั่น จูเนียร์ อินเทอร์แอคทีฟ (NATION JUNIOR INTERACTIVE
RADIO PROGRAMME : LISTENERS' COMMUNICATION SKILLS,
EXPECTATIONS AND BENEFITS) อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.อัญชลี ติสุวรรณค์,
177 หน้า. ISBN 974-334-810-7

การวิจัยครั้งนี้แบ่งวิธีวิจัยออกเป็น 2 ส่วนคือ 1.การวิเคราะห์เนื้อหาซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาบทบาทของรายการเนชั่น จูเนียร์ อินเทอร์แอคทีฟ ตามหน้าที่ของสื่อมวลชนที่มีต่อการ
พัฒนาความรู้ภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างคือเนื้อหารายการเนชั่น จูเนียร์ อินเทอร์แอคทีฟ
ที่ออกอากาศทางเอฟ.เอ็ม 90.50 เมกกะเฮิร์ต จำนวน 30 ครั้ง โดยใช้ตารางกรรหัดเป็นเครื่องมือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปร้อยละและค่าเฉลี่ย
2. การสำรวจซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารความคาดหวัง
และการใช้ประโยชน์ของผู้ฟังจากการฟังรายการเนชั่น จูเนียร์ อินเทอร์แอคทีฟ กลุ่มตัวอย่างมี
จำนวน 269 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
นำเสนอในรูปของร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสถิติ : การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS
(Statistical Package for the Social Sciences)

ผลการวิจัยพบว่า

1. รายการเนชั่น จูเนียร์ อินเทอร์แอคทีฟ แสดงบทบาทต่าง ๆ ตามหน้าที่ของ
สื่อมวลชน เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ หน้าที่ด้านการศึกษา หน้าที่ด้านการโน้มน้าวใจ
หน้าที่ด้านบันเทิง หน้าที่ด้านการได้แย้งและแสดงความคิดเห็น และหน้าที่ด้านข่าวสาร
2. เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการสื่อสาร
3. ทักษะการสื่อสารของผู้ฟังมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความคาดหวังประโยชน์
จากการฟังรายการ และ
4. ทักษะการสื่อสารของผู้ฟังมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการใช้ประโยชน์จาก
การฟังรายการ

ภาควิชา _____ การประชาสัมพันธ์ _____
สาขาวิชา _____ นิเทศศาสตร์พัฒนาการ _____
ปีการศึกษา _____ 2542 _____

ลายมือชื่อนิติศ _____
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

JUTATIP AKRAWICHEN : NATION JUNIOR INTERACTIVE RADIO
PROGRAMME : LISTENERS' COMMUNICATION SKILLS , EXPECTATIONS
AND BENEFITS. THESIS ADVISOR : ANCHALEE LEESAVAN Ed.D., 177 pp.
ISBN 974-334-810-7

This research was divided into two parts. The first part was content analysis. The purpose of this part was to investigate the roles of Nation Junior Interactive Radio Programme in their mass media functions to English Education Development. Coding sheets were used as a tool to collect data from the programme , which had been on air on F.M.90.5 MHz. for the total of 30 times altogether. Percentage and mean were used to analyze these data. Another part was a survey research. The purpose of this survey was to investigate the relations of listeners' communication skills , expectations and benefits from Nation Junior Interactive Radio Programme. Questionnaires were utilized to interrogate the sample size of 269. Percentage, mean, t-test, one-way analysis of variance (ANOVA) and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient were employed to analyze the data. Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) programme was undertaken for data processing.

The results of the research were as follows :

1. Nation Junior Interactive Radio Programme presented the roles of mass media functions : educating , persuasive , entertaining , debate and discussion and informative functions accordingly.
2. Sex , age , education level , occupation and income level were not correlated with listeners' communication skills.
3. Listeners' communication skills were negatively correlated with listeners' expectations , and
4. Listeners' communication skills were negatively correlated with listeners' benefits .

ภาควิชา _____ การประชาสัมพันธ์ _____
สาขาวิชา _____ นิเทศศาสตร์พัฒนาการ _____
ปีการศึกษา _____ 2542 _____

ลายมือชื่อนิติศ Jutatip Akrawichien
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Anchalee
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จจาก ดร.อัญชลี ถิสุวรรณค์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและแก้ไขเนื้อหา ตลอดจนให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวดี บุญถื่อ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ อีกทั้งยัง ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาครั้งนี้ อีกท่านหนึ่งที่ใคร่ขอกล่าวขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้คือ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ที่กรุณาเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ และให้คำปรึกษาด้านสถิติ ในงานวิจัย พร้อมกันนี้ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คุณสุนันทา การคำพิทักษ์พงศ์ ไพรีดิษฐ์เชอร์รายการ เนชั่น ภูเนียร์ อินเทอร์เน็ตแอนด์ทีฟ และคุณแอนดรูว์ บิกส์ ผู้ดำเนินรายการเนชั่น ภูเนียร์ อินเทอร์เน็ตแอนด์ทีฟ ที่กรุณาให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ความสำเร็จในครั้งนี้ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่สาว และน้องชาย ที่เป็นกำลังใจ และเป็นส่วนสำคัญของชีวิตที่ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สัมฤทธิ์ผล ขอขอบพระคุณเพื่อนๆทุกคนที่ให้ พลังใจมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ คุณสมน รัตนวิบูลย์ สำหรับกำลังใจ และความช่วยเหลือ อย่างเต็มความสามารถในทุก ๆ อย่าง และสุดท้ายข้าพเจ้าขอขอบพระคุณผู้ฟังรายการเนชั่น ภูเนียร์ อินเทอร์เน็ตแอนด์ทีฟ ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

กำลังใจและความช่วยเหลือจากทุกๆท่านข้าพเจ้าได้ซึมซับเอาไว้ตลอดเวลาที่ ทำการศึกษา และจะเก็บเอาไว้ตลอดไป

จุฑาทิพย์ อัครวิเชียร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2543

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
สารบัญ.....	ข
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	6
	1.3 ปัญหานำการวิจัย.....	7
	1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	7
	1.5 นิยามศัพท์ในการวิจัย.....	8
	1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
	2.1 การวิเคราะห์เนื้อหา.....	14
	2.2 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน.....	24
	2.3 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ.....	33
	2.4 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร.....	40
	2.5 ทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ.....	48
	2.6 ทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจ.....	54
	2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	69
	3.1 การวิเคราะห์เนื้อหา.....	69
	3.1.1 แนวทางการคัดเลือกรายการ.....	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	3.1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
	3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
	3.1.4 หน่วยในการวิเคราะห์.....	71
	3.1.5 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
	3.1.6 วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา.....	72
	3.2 การวิจัยเชิงปริมาณ โดยอาศัยการสำรวจ.....	72
	3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	72
	3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	72
	3.2.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	73
	3.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
	3.2.5 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
	3.2.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
	3.2.7 เทคนิคการให้คะแนน.....	77
	3.2.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
	4.1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา.....	81
	4.2 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยอาศัยการสำรวจ.....	103
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	131
	5.1 สรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหา.....	131
	5.2 สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ.....	137
	5.3 อภิปรายผลการวิเคราะห์เนื้อหา.....	134
	5.4 อภิปรายผลการวิจัยเชิงปริมาณ.....	141
	5.5 ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	152
	5.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	154

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
รายการอ้างอิง.....	155
ภาคผนวก.....	164
ภาคผนวก ก.....	164
ภาคผนวก ข.....	169
ประวัติผู้วิจัย.....	177

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปริมาณการเสนอเนื้อหาแต่ละประเภทของรายการ NJ Interactive จากการออกอากาศทั้งสิ้น 30 วัน.....	86
2	ระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่รายการ NJ Interactive ใช้ในการเสนอเนื้อหาแต่ละประเภทใน 1 วัน.....	88
3	บทบาทของรายการ NJ Interactive ตามหน้าที่ของสื่อมวลชน (แยกตามบทบาทของรายการ).....	90
4	บทบาทของรายการ NJ Interactive ตามหน้าที่ของสื่อมวลชน (แยกตามบทบาทประเภทของเนื้อหารายการ).....	100
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	104
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	105
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	106
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	107
9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้.....	108
10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่รับฟังรายการ.....	109
11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความบ่อยครั้งในการรับฟังรายการ.....	110
12	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะการรับฟังรายการ.....	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความบ่อยครั้งในการ โทรศัพท์ เข้าไปในรายการ.....112
14	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความบ่อยครั้งในการส่งจดหมาย หรือ โทรสารเข้าไปในรายการ.....113
15	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามทัศนคติของผู้ฟังที่มีต่อ รายการ.....114
16	จำนวนและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามทัศนคติที่ผู้ฟังมีต่อรายการ...115
17	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความคาดหวัง ประโยชน์ของผู้ฟังที่มีต่อรายการ.....117
18	จำนวนและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความคาดหวังประโยชน์ จากการฟังรายการ.....118
19	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการนำความรู้ภาษาอังกฤษ ที่ได้จากการฟังรายการ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน..... 120
20	จำนวนและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการนำไปใช้ประโยชน์ จริงจากการฟังรายการ.....121
21	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้ฟังรายการ NJ Interactive ที่มีเพศต่างกัน..... 124
22	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้ฟังรายการ NJ Interactive ที่มีอายุต่างกัน..... 125

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
23	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้ฟังรายการ NJ Interactive ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน..... 126
24	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้ฟังรายการ NJ Interactive ที่มีอาชีพต่างกัน.....127
25	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้ฟังรายการ NJ Interactive ที่มีรายได้ต่างกัน.....128
26	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้ฟังรายการ NJ Interactive กับความคาดหวังประโยชน์จากการฟังรายการ.....129
27	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารของผู้ฟังรายการ NJ Interactive กับการใช้ประโยชน์จากการฟังรายการ..... 130

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แบบจำลองกระบวนการสื่อสารแบบสองทาง.....	46
2	แบบจำลองแสดงการประสานระหว่างการกระตุ้น - การตอบสนองในการ โทรศัพท์เข้ามาร่วมในรายการวิทยุ.....	51
3	แบบจำลองทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ.....	53
4	แบบจำลอง Expectancy – Value Theory.....	54
5	แบบจำลองของการใช้สื่อเพื่อสนองความพึงพอใจ.....	65

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย